

**Novela zákona č. 359/1999 Sb., o SPOD
a souvisejících předpisů
(zákon č. 363/2021 Sb.)**

NÁHRADNÍ RODINNÁ PÉČE

Novelizace zákona o SPOD

- vládou schváleno 22. 6. 2020, předloženo do PS PČR (ST 911)
- **cílem je narovnat finanční ohodnocení v některých oblastech pěstounské péče a ZDVOP a zavést zaopatřovací příspěvek pro mladé dospělé odcházející z náhradní péče**
- první čtení 27. 1. 2021, výbory (VSP, ÚPV)
- opakované druhé čtení, množství **poslaneckých PN**, často protichůdné, složitost hlasovací procedury
- třetí čtení 27. 8. 2021
- Senát PČR (ST 145) – výbory (VSP, ÚPV)
- schváleno 9. 9. 2021 ve znění schváleném PS
- pan prezident podepsal 24. 9. 2021
- **publikováno ve Sbírce zákonů dne 8. 10. 2021, částka 161, zákon č. 363/2021 Sb.**
- **účinnost – od 1. 1. 2022**, resp. u zaopatřovacího příspěvku pro mladé dospělé plně až od **1.1.2028** do té doby možnost volby, omezení ústavní péče pro malé děti postupně (viz dále)

Novela zákona o SPOD – přehled klíčových změn

- **Změny v oblasti náhradní rodinné péče** – podrobně viz dále
- **Podpora mladých dospělých opouštějících náhradní péči** - podrobněji viz dále
- **Podpora péče o děti v krizových zařízeních (ZDVOP)** – změna systematiky právní úpravy, smlouva – nutný souhlas OSPOD, pobyt dítěte, max. 6 měsíců, navýšení SP na 36 000 Kč/dítě/měsíc nová zařízení max. kapacita 20 dětí a nelze při jiném ústavu
- **Omezení institucionální péče o nejmladší děti** – stručně dále
- Změny v souvisejících právních předpisech – zejm. v zákoně o zvláštních řízeních soudních (předběžná opatření)

Novela zákona o SPOD: Změny v oblasti NRP

- Doplnění § 14 odst. 1 – **OÚORP může nově podat soudu návrh na zrušení pěstounské péče a odvolání poručníka** (jsou-li pro to zákonné podmínky).
- Doplnění úpravy **souhlasu manžela, partnera nebo druhá žadatele o zprostředkování osvojení nebo pěstounské s účastí na přípravě** k přijetí dítěte do rodiny → nově povinná náležitost spisové dokumentace žadatele o zprostředkování NRP.
- Výslovné zakotvení možnosti, aby **OÚORP požádal osobu v evidenci o zajištění neodkladné péče o dítě** v situacích uvedených v § 15 odst. 1, § 16 odst. 1 a § 37 odst. 1 ZSPOD, a to zpravidla po dobu, než rozhodne soud o návrhu OÚORP na nařízení předběžného opatření = **dočasná péče mimo režim PPPD**.

Novela zákona o SPOD: **Dohody o výkonu PP**

- povinnost předávat zprávu o průběhu výkonu pěstounské péče (nejméně jednou za 6 měsíců) jak OÚORP, v jehož obvodu má trvalý pobyt osoba pečující/osoba v evidenci, ***tak i OÚORP v místě trvalého pobytu svěřeného dítěte;***
- nově bude možné ukončit dohodu o výkonu PP výpovědí jedné smluvní strany nebo dohodou smluvních stran **vždy jen k poslednímu dni kalendářního pololetí;**
- v průběhu kalendářního pololetí může být dohoda o výkonu PP ukončena
  - v důsledku skutečnosti, že doprovázená osoba přestane být osobou pečující nebo osobou v evidenci,
  - rozhodnutím krajského úřadu o zrušení dohody postupem podle § 167 správního řádu.

Novela zákona o SPOD: **Státní příspěvek na výkon PP**

- **navýšení částky státního příspěvku ze stávajících 48 000 Kč na 54 000 Kč** na kalendářní rok za 1 uzavřenou dohodu o výkonu pěstounské péče nebo za 1 rozhodnutí o úpravě práv a povinností osoby pečující/osoby v evidenci při výkonu pěstounské péče;
- stanovení povinnosti příjemce státního příspěvku na výkon pěstounské péče předkládat příslušné krajské pobočce Úřadu práce České republiky **přehled čerpání státního příspěvku za uplynulý kalendářní rok a vrátit na její účet případnou nevyčerpanou částku státního příspěvku** (do 31. 3. následujícího kalendářního roku).

Novela zákona o SPOD: **Státní příspěvek na výkon PP**

- **Přehled čerpání SPVPP podat již za rok 2021 (do 31. 3. 2022; bude vzor), vrátky povinně až za rok 2022 v roce 2023.**
- **Pozor - nový přestupek** podle § 59f odst. 1 písm. q) – pověřená osoba v rozporu s § 47d odst. 10 nepředloží ve lhůtě zákonem požadovaný přehled čerpání státního příspěvku za příslušný kalendářní rok nebo nepřevede nevyčerpanou část státního příspěvku na účet krajské pobočky Úřadu práce, která tento příspěvek přiznala.

Novela zákona o SPOD: Vymezení některých pojmů v souvislosti s PP

§ 2a - Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte fyzická osoba, které bylo dítě svěřeno do osobní péče rozhodnutím soudu, a to ode dne vykonatelnosti takového rozhodnutí,
- b) **osobou v evidenci** fyzická osoba, která je vedena v evidenci osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,
- c) **osobou pečující** fyzická osoba,
  - 1. které bylo dítě svěřeno do pěstounské péče, pěstounské péče po přechodnou dobu nebo předpěstounské péče,
  - 2. **osobně pečuje o dítě v průběhu řízení o svěření dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo o jejím jmenování poručníkem dítěte, pokud bylo zahájeno z moci úřední,**
  - 3. **která osobně pečuje o dítě, podala-li návrh na svěření dítěte do její pěstounské péče nebo předpěstounské péče nebo návrh na její jmenování poručníkem dítěte a není-li tato osobní péče o toto dítě zjevně bezdůvodná,**
  - 4. která je poručníkem dítěte, jestliže o dítě osobně pečuje,

.....

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

V § 16a se doplňují odstavce 3 a 4, které znějí:

„(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává **na žádost osoby podle § 2a písm. c) bodu 2 nebo 3 pro účely rozhodování o dávkách pěstounské péče a pro účely uzavírání dohod o výkonu pěstounské péče vyjádření**, v němž uvede, jde-li o osobu

- a) podle § 2a písm. c) bodu 2, zda tato osoba o dítě osobně pečuje, nebo
- b) podle § 2a písm. c) bodu 3, zda tato osoba o dítě osobně pečuje a zda péče této osoby o dítě je nebo není zjevně bezdůvodná.

(4) Pro účely tohoto zákona se osobní péče o dítě považuje vždy za **zjevně bezdůvodnou**, pokud

- a) o dítě může osobně pečovat některý z rodičů nebo poručník,
- b) o péči o dítě bylo rozhodnuto a nedošlo k podstatné změně poměrů,
- c) je jí sledován nepoctivý úmysl,
- d) jde o péči osoby, která dítě protiprávně zadržuje, nebo
- e) je zjevným zneužitím práva.“

= OSPOD dle trvalého pobytu žadatele (osoby pečující) – nabízí co nejdříve dohodu

Novela zákona o SPOD: **Dávky pěstounské péče**

V § 47a odstavec 1 zní:

„(1) **Pro účely části páté** se považuje za

a) pěstounskou péči osobní péče poskytovaná osobou pečující,

b) zprostředkovanou pěstounskou péči

1. pěstounská péče poskytovaná dítěti osobou pečující po doručení oznámení o vhodnosti této osoby stát se pěstounem tohoto dítěte podle § 24 odst. 2 písm. a) a odst. 3,

2. pěstounská péče na přechodnou dobu,

3. pěstounská péče poskytovaná sourozenci dítěte svěřeného do pěstounské péče podle bodu 1, je-li poskytovaná toutéž osobou pečující,

c) nezprostředkovanou pěstounskou péči pěstounská péče, která není zprostředkovanou pěstounskou péčí podle písmene b).“.

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Novela po přijatých PN zakotvuje:

- 1. Pro pěstouny na přechodnou dobu stanovení odměny pěstouna na úrovni 1,8 x minimální mzda za kalendářní měsíc (29 160 Kč „hrubého“ měsíčně) + navýšení za každé další dítě svěřené do péče a navýšení pokud jde o dítě závislé na pomoci jiné fyzické osoby.**
- 2. Pro zprostředkované dlouhodobé pěstouny (obdrželi oznámení krajského úřadu o vhodnosti stát se pěstounem svěřeného dítěte) – odměna pěstouna ve výši 1,0 x minimální mzda za kalendářní měsíc za péči o 1 dítě (16 200 Kč „hrubého“), 1,5 x MM za 2 děti (24 300 Kč „hrubého“) atd. – viz tabulka.**
- 3. Pro nezprostředkované pěstouny (návrh na svěření dítěte do péče podávali přímo k soudu z důvodu, že jde o osoby dítěti příbuzné či blízké, neabsolvují odborné posouzení a přípravy) – nově již nikoli odměna pěstouna, ale příspěvek při pěstounské péči ve výši 2,3 x životní minimum jednotlivce za každé dítě (8 878 Kč), resp. 1,8 x životní minimum jednotlivce u prarodičů se subsidiární vyživovací povinností (6 948 Kč), v případě dítěte závislého na péči jiné osoby ve st. II-IV pak 5,5 x ŽM (21 230 Kč) – dávka není brána jako příjem ze závislé činnosti (nedaní se, není pojištění).**

= důležitý krok k systémové odlišení profesionální pěstounské péče a péče osob, které pečují o děti jakožto osoby příbuzné či blízké.

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Nová výše odměny pěstouna u osoby pečující, která zároveň není osobou v evidenci:

„§ 47j

(1) *U osoby pečující, která zároveň není osobou v evidenci, činí odměna pěstouna za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak,*

- a) 1násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 1 dítě,*
- b) 1,2násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),*
- c) 1,5násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 2 děti,*
- d) 2násobek minimální mzdy za měsíc při péči o 3 děti nebo o 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).*

(3) Za každé další dítě svěřené do péče osoby pečující se odměna pěstouna podle odstavce 1 písm. b) a d) zvyšuje o 0,5násobek minimální mzdy za měsíc nebo o 0,7násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).“

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Nová výše odměny pěstouna u osoby v evidenci:

„§ 47j

(2) Výše odměny pěstouna osoby v evidenci za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak, činí

- a) 1,8násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o osobu v evidenci, která není zároveň osobou pečující, anebo je-li zároveň osobou pečující, které je do péče svěřeno 1 dítě,*
- b) 2násobek minimální mzdy za měsíc, je-li osoba v evidenci zároveň osobou pečující, které je do péče svěřeno 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I (lehká závislost),*
- c) 2,2násobek minimální mzdy za měsíc, je-li osoba v evidenci zároveň pečující osobou, které je do péče svěřeno 1 dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II (středně těžká závislost), ve stupni III (těžká závislost) nebo ve stupni IV (úplná závislost).*

(3) Za každé další dítě svěřené do péče osoby v evidenci se odměna pěstouna podle odstavce 2 zvyšuje o 0,3násobek minimální mzdy za měsíc nebo o 0,5násobek minimální mzdy za měsíc, jde-li o dítě, které je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III (těžká závislosti) nebo ve stupni IV (úplná závislost).

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Příspěvek při pěstounské péči - § 47ja

- Náleží osobám poskytujícím nezprostředkovanou PP
- Výše 2,3x ŽM; u prarodičů či praprarodičů (podpůrná vyživovací povinnost) ve výši 1,8x ŽM; v případě péče o dítě závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve st. II-IV 5,5x ŽM
- **Neposuzuje se zvláštní zřetel – náleží vždy**
- **Z příspěvku při pěstounské péči se neodvádí sociální a zdravotní pojištění – POZOR – je třeba s pěstouny probrat, zda budou pojištěni, zejména ZP!!!**
  - Pokud nemají pěstouni zaměstnání, nejsou OSVČ, nemají dohody mimo pracovní poměr s odměnou v určité výši atd. je potřeba se podívat zda za ně není plátcem ZP stát (§ 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění) – ev. doptat se na zdravotní pojišťovně. Jinak je potřeba ZP hradit samostatně!
  - Sociální pojištění není povinné, lze ev. hradit dobrovolně, pokud pěstoun není pojištěn z důvodu výkonu zaměstnání, OSVČ apod.; náhradní doby pojištění – § 5 zákona č. 155/1997 Sb., o důchodovém pojištění.

Novela zákona o SPOD: **Dávky pěstounské péče**

Příspěvek při pěstounské péči - § 47ja

- **Příspěvek při pěstounské péči nepodléhá předpisům o dani z příjmu** (nelze z této dávky uplatňovat daňová zvýhodnění – tato lze z jiných příjmů, slevu na vyživované dítě může uplatnit i např. manžel).
- **Příspěvek při pěstounské péči se nezapočítává do rozhodného příjmu pro dávky státní sociální podpory**, tj. nijak neovlivní nároky na zejména příspěvky na bydlení, přídavek na dítě (kde došlo od 1. 7. 2021 ke zvýšení a rozšíření nároku).
- Pobírání této dávky také **nevylučuje** (na rozdíl od odměny pěstouna) **nárok na předčasný starobní důchod**.
- Z příspěvku při pěstounské péči **lze srážet exekuce** (jsou-li nyní z odměny pěstouna sráženy exekuce je třeba řešit).

POZOR – k zániku nároku na odměnu pěstouna u nezprostředkovaných pěstounů dochází ze zákona, budou o tom ze strany ÚP vyrozuměni. Od ledna je potřeba podat novou žádost o příspěvek při pěstounské péči!

Novela zákona o SPOD: Dávky péstounské péče

	Dlouhodobí pěstouni						Přechodní pěstouni
	1 dítě	1 dítě ve st. záv. I	2 děti	3 děti	1 dítě ve st. záv. II-IV	Za každé další dítě	
STÁVAJÍCÍ ÚPRAVA: Odměna pěstouna U prarodičů jen v případě zvláštního zřetele	12 000 Kč „hrubého“ (8 880 Kč „čistého“ bez slev na dani)	12 000 Kč „hrubého“ (8 880 Kč „čistého“ bez slev na dani)	18 000 Kč (bez slev na dani 13 220 Kč)	30 000 Kč (bez slev na dani 22 200 Kč)	30 000 Kč (bez slev 22 200 Kč)	+ 6 000 Kč	20 000 Kč „hrubého“ Bez ohledu na počet svěřených dětí či stupeň závislosti
NOVELA 1. Zprostředkovaná pěstounská péče Odměna pěstouna navázaná na koef. min.mzdy	1,0 x MM 16 200 Kč „hrubého“	1,2 x MM 19 440 Kč „hrubého“	1,5 x MM 24 300 Kč „hrubého“	2,0 x MM 32 400 Kč „hrubého“	2,0 x MM 32 400 Kč „hrubého“	+ 0,5x MM (8 100 Kč) + 0,7x MM (11 340 Kč) (ve st. záv. III nebo IV)	<ul style="list-style-type: none"> 1,8 x MM (29 160 Kč) při péči o 0 nebo 1 dítě 2 x MM (32 400 Kč) za 1 dítě ve st. I závislosti 2,2 x MM (35 640 Kč) za 1 dítě ve st. II-IV + 0,3 x MM (4 860 Kč) za každé další dítě nebo + 0,5 x MM (8 100 Kč) v případě 1 dítěte ve st. III nebo IV závislosti
2. Nezprostředkovaná pěstounská péče (tety, strýcové, zletilí sourozenci, osoby blízké) 2,3násobek ŽM za každé dítě (nezdaňuje se, nezpojistňuje)	2,3 x ŽM 8 878 Kč	2,3 x ŽM 8 878 Kč	2,3 x ŽM x 2 17 756 Kč	2,3 x ŽM x 3 26 634 Kč	5,5 x ŽM 21 230 Kč	+ 2,3 x ŽM (8 878 Kč) + 5,5 x ŽM (21 230 Kč) (ve st. záv. III nebo IV)	XXXX (PPPD je vždy zprostředkovaná)
3. Prarodiče (1,8 x ŽM) Snížení koeficientu s ohledem na subsidiární vyživovací povinnost (nezdaňuje se, nezpojistňuje)	1,8 x ŽM 6 948 Kč	1,8 x ŽM 6 948 Kč	1,8 x ŽM x 2 13 896 Kč	1,8 x ŽM x 3 20 844 Kč	5,5 x ŽM 21 230 Kč	+ 1,8 x ŽM (6 948 Kč) + 5,5 x ŽM (21 230 Kč) (ve st. záv. III nebo IV)	XXXX (PPPD je vždy zprostředkovaná)

Novela zákona o SPOD: Dávky pěstounské péče

Novela dále upravuje:

- **Nárok na jednorázový příspěvek při převzetí dítě i pro přechodné pěstouny** (součet těchto příspěvků však nesmí přesáhnout částku 40 000 Kč za období 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců).
- **Nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte i pro děti svěřené do péče jiné osoby podle § 953 občanského zákoníku (svěřenectví)** – ve výši rozdílu mezi tímto příspěvkem a soudem stanoveným výživným na dítě.
- V případě předání dítěte do péče jiné osoby pečující se příspěvek na úhradu potřeb **dítěte vyplatí té osobě pečující, která o dítě pečovala po delší část měsíce**; v případě rovnosti doby péče určí příjemce příspěvku krajská pobočka Úřadu práce ČR.
- Odměnu pěstouna lze v určitých případech rozdělit mezi manžele, pokud o to požádají (3 a více dětí nebo mi. 1 ve st. II-IV, u PPPD 2 a více dětí).
- Upřesnění a zjednodušení řízení o dávkách pěstounské péče, posuzování fakticity péče pro nárok na dávky a uzavření dohody o výkonu pěstounské péče.

Novela zákona o SPOD: Zaopatřovací příspěvek

- Zavedení jednotné úpravy zaopatření mladých lidí, kteří po dosažení zletilosti odcházejí z pěstounské péče, poručnické péče nebo z ústavní výchovy a nadále splňují podmínku nezaopatřenosti → **opakující se zaopatřovací příspěvek pro tyto zletilé nezaopatřené děti ve výši 15 000 Kč měsíčně**, pokud
  1. náhradní péče před dosažením zletilosti trvala alespoň 12 měsíců (ústavní výchova, ZDVOP, zprostředkovaná PP) nebo 3 roky (nezprostředkovaná PP),
  2. oprávněná osoba je nezaopatřeným dítětem podle zákona o SSP,
  3. nebyla pravomocně odsouzena k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, který dosud nebyl zahlazen, a
  4. má vypracován individuální plán mladého dospělého a poskytuje sociálnímu kurátorovi OÚORP součinnost při jeho vyhodnocování a aktualizaci
- S nárokem na opakující se zaopatřovací příspěvek je **vyločen souběh s uplatněním nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte a nároku na odměnu pěstouna (příspěvek při pěstounské péči)**, která dnes náleží bývalým pěstounům a poručníkům, pokud s nimi dítě i po dosažení zletilosti trvale žije a společně hospodaří.
- **Do konce roku 2027** je však pro oprávněné osoby odcházející z pěstounské péče zachována **možnost volby** mezi uplatněním nároku na příspěvek na úhradu potřeb dítěte (+ na odměnu pěstouna pro bývalého pěstouna/poručníka) a mezi uplatněním nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek.

Novela zákona o SPOD: **Zaopatřovací příspěvek**

- Nárok na **jednorázový zaopatřovací příspěvek ve výši 25 000 Kč** vznikne mladému dospělému, který byl ke dni dosažení zletilosti nebo plné svéprávnosti v pěstounské péči nebo v ústavní výchově, avšak není nezaopatřeným dítětem nebo přestane splňovat podmínky nároku na opakující se zaopatřovací příspěvek.
- Jednorázový zaopatřovací příspěvek nahradí dosavadní jednorázový příspěvek při ukončení pěstounské péče, na který bude vznikat nárok nejpozději do 31. 12. 2021.

Novela zákona o SPOD: **Pověřování k výkonu SPOD**

- Krajské úřady budou nově u pověřených osob kontrolovat výhradně jen plnění podmínek pro vydání pověření, plnění oznamovací povinnosti a povinnosti vypracovat a zaslat výroční zprávu o činnosti pověřené osoby.
- V rámci kontroly bude kontrolující KÚ oprávněn **ukládat pověřené osobě opatření k odstranění zjištěných nedostatků.**
- **Nový přestupek** podle § 59f odst. 1 písm. p) – **nesplnění uložené povinnosti odstranit nedostatky ve stanovené lhůtě**
- **Doplnění důvodů pro odnětí pověření** → nově též, pokud pověřená osoba přestane splňovat podmínky pro vydání pověření nebo pokud KÚ vyhodnotí ZDVOP jako nepotřebné pro zajišťování sociálně-právní ochrany na území kraje.

Novela zákona o SPOD: Další změny týkající se NRP

- Inspekci poskytování sociálně-právní ochrany bude o 1. 1. 2022 provádět u pověřených osob ministerstvo - **přechod inspektorů z ÚP pod MPSV** (odd. 233). Předmětem inspekce je kvalita poskytování sociálně-právní ochrany stanovená standardy kvality sociálně-právní ochrany a plnění povinností pověřených osob podle § 8, 9, § 49 odst. 9 a § 49 odst. 10 písm. b).
- Stanovena možnost poskytovat **účelové a mimořádné dotace** ze státního rozpočtu a z rozpočtu krajů a obcí pověřeným osobám.
- **Vláda může nařízením zvýšit** dávky pěstounské péče a částku státního příspěvku pro zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, částku státního příspěvku na výkon pěstounské péče a částky jednorázového a opakujícího se zaopatřovacího příspěvku, pokud došlo od počátku měsíce nabytí účinnosti právní úpravy stanovující platnou výši dávek, státních příspěvků a zaopatřovacích příspěvků k růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnost celkem zjištěného Českým statistickým úřadem alespoň o 5 %.

Novela zákona o SPOD: **Věkové hranice**

Omezení umístování nejmladších dětí do institucionální péče:

- zakotvení hranice **3 let věku dítěte** pro poskytování pobytových služeb ZDVOP na základě smlouvy i rozhodnutí soudu → s účinností od 1. 1. 2024;
- zakotvení hranice **3 let věku dítěte** pro nařízení dočasného pobytu dítěte ve středisku výchovné péče, ZDVOP, zdravotnickém zařízení či DOZP na základě výchovného opatření soudu podle § 13a ZSPOD → od 1. 1. 2025;
- zakotvení hranice **3 let věku** pro možnost soudu nařídit předběžným opatřením podle § 452 z.ř.s. na návrh OSPOD dočasné umístění dítěte v jiném vhodném výchovném prostředí, než je péče fyzické osoby → od 1. 1. 2025;
- zakotvení hranice **4 let věku dítěte v zákoně č. 109/2002 Sb.** pro umístění dítěte do školského zařízení pro výkon ústavní výchovy (dětský domov, dětský domov se školou, diagnostický ústav), s výjimkou společného umístění sourozenců → od 1. 1. 2025;
- zakotvení hranice **4 let věku dítěte v § 48 zákona o sociálních službách** pro poskytování pobytových služeb v domovech pro osoby se zdravotním postižením, s výjimkou dětí se stupněm závislosti na pomoci jiné fyzické osoby III a IV → od 1. 1. 2025.

Novela zákona o SPOD: Změna zákona o zdravotních službách

- **Již od 1. 1. 2022** - V dětském domově pro děti do 3 let věku budou poskytovány zdravotní služby a zaopatření jen dětem, ***jejichž zdravotní stav vyžaduje poskytování zdravotní péče ve formě lůžkové péče*** a které nemohou vyrůstat v rodinném prostředí, zejména dětem týraným, zanedbávaným, zneužívaným nebo dětem zdravotně postiženým;
- Vypuštění možnosti umístění dítěte do tohoto zařízení z důvodu jeho ohrožení „nevhodným sociálním prostředím“.
- **K poskytování služeb dětským domovem pro děti do 3 let věku na základě smlouvy se vyžaduje souhlas OÚORP** podle § 16b zákona o sociálně-právní ochraně dětí (stejně jako u ZDVOP)

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o sociálních službách**

- **Již od 1. 1. 2022:** K poskytování služby DOZP na základě smlouvy dětem do 15 let věku se vyžaduje souhlas OÚORP podle § 16b zákona o sociálně-právní ochraně dětí.

- **Od 1. 1. 2025:** Osobám mladším 4 let se poskytují pobytové služby v domově pro osoby se zdravotním postižením (DOZP) pouze v případě, že
  - se považují za osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III a IV nebo
  - se považují za osoby, u nichž lze po dosažení 1 roku věku předpokládat naplnění podmínek závislosti na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III a IV, a OSPOD písemně potvrdí, že potřebnou péči nelze zajistit v rodinné nebo náhradní rodinné péči, nebo
  - je podána žádost o přiznání příspěvku na péči a neposkytnutí pomoci by podle posudku vydaného poskytovatelem zdravotních služeb ohrozilo život nebo zdraví zájemce o službu, a to do skončení tohoto řízení

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o zvláštních řízení soudních**

- **Předběžné opatření, jímž má být nařízeno umístění dítěte mimo péči rodičů nebo péči osoby dítěti příbuzné nebo blízké,** může soud nařídit jen na návrh orgánu sociálně-právní ochrany dětí postupem podle § 452 a násl. z.ř.s.
- O návrhu OSPOD na vydání předběžného opatření rozhodne soud **bezodkladně**; rozhodne-li soud po uplynutí 24 hodin od zahájení řízení, uvede v odůvodnění rozhodnutí skutečnosti, pro které nebylo možné rozhodnout dříve.

Novela zákona o SPOD: **Změna zákona o zvláštních řízení soudních**

- Sjednocení úpravy doby trvání a podmínek prodloužení doby trvání předběžného opatření soudu ve vztahu ke všem předběžným opatřením, na jejichž základě je rozhodováno o zatímní úpravě péče o dítě, bez ohledu na to, zda jde o svěřeni do péče rodiče, osoby dítěti příbuzné nebo blízké, pěstouna na přechodnou dobu, jiné fyzické osoby nebo ústavního zařízení.
- Trvání předběžného opatření určí soud **na nezbytně nutnou dobu v délce nepřesahující 3 měsíce** od jeho vykonatelnosti.
- Bylo-li před uplynutím doby trvání předběžného opatření zahájeno řízení ve věci samé, může soud předběžné opatření opakovaně **prodloužit** tak, aby celková doba trvání předběžného opatření nepřesáhla 6 měsíců od jeho vykonatelnosti. Poté lze trvání předběžného opatření výjimečně opakovaně prodloužit na nezbytně nutnou dobu v délce nepřesahující 3 měsíce jen tehdy, nebylo-li z vážných důvodů a objektivních příčin možné v této době skončit důkazní řízení ve věci samé.
- **Účinky předběžného opatření zaniknou nejpozději uplynutím 1 roku od jeho vykonatelnosti.**

Novela zákona o SPOD: Změna zákona o zvláštních řízení soudních

- Zakotvení možnosti soudu odložit vykonatelnost usnesení o nařízení předběžného opatření → Rozhodnutí, kterým bylo návrhu OSPOD na vydání předběžného opatření vyhověno, je vykonatelné vydáním, **není-li určen pozdější okamžik.**
- **U dětí do dovršení 3 let je vhodným výchovným prostředím, do kterého může být dítě umístěno předběžným opatřením soudu, pouze péče fyzické osoby → účinnost od 1. 1. 2025.**

Novela zákona o SPOD

**DOTAZY
????**

Děkujeme Vám za pozornost a spolupráci!

Tým oddělení koncepce náhradní rodinné péče MPSV

*Tým oddělení koncepce ochrany práv dětí a transformace služeb pro ohrožené
děti a rodiny MPSV*